

NARAVOSLOVJE IN TEHNIKA 5
8. POGLAVJE (U 118 – 122)

VPLIV SONCA NA VREME

10. TEDEN (2 uri)

Pripravila: Nevenka Brežnik

1. ura **KAJ SEGREVA ZEMLJO?**

Besedilo prepisi v zvezek.

Sonce segreva Zemljo.
Svetloba potuje skozi zrak
naravnost do Zemlje.

Ker je zrak prepusten in prozoren,
svetloba potuje samo skozi.

Ko pride na Zemljino površje, se
svetloba vpije in tla se segrejejo.

Svetloba potuje od Sonca do
Zemlje z izredno veliko hitrostjo:

300 000 km / s

**Taki hitrosti rečemo SVETLOBNA
HITROST.**

Svetloba potuje tako hitro, da
pripotuje od Sonca do Zemlje v
dobrih 8 minutah.

KAKO BARVA POVRŠINE VPLIVA NA SEGREVANJE?

Zagotovo veš, da je segrevanje površja odvisno od barve površja.

Npr.

Črn avto segreje bolj kot bel.

V črnih oblačilih nam je poleti bolj vroče kot v belih.

Na asfaltnih površinah so tla bolj vroča kot na pesku.

NALOGA:

Reši 1. nalogo v U str. 118, 119.

A, B, C in Č.

Reši 2. nalogo v U str. 119.

Segrevanje površine pa ni odvisno samo od barve, ampak tudi od tega, ali je površina gladka ali hrapava.

Gladke in svetle površine vpijejo manj svetlobe.

Hrapave in temne površine se bolj segrejejo.

2. ura

ZAKAJ SE TEMPERATURA ZRAKA Z VIŠINO ZNIŽUJE?

Ali ni nenavadno, da se med dvigovanjem v višino zrak močno ohladi, čeprav se pomikamo proti Soncu??

(npr. na višini 10 kilometrov ima zrak približno - 50° C)

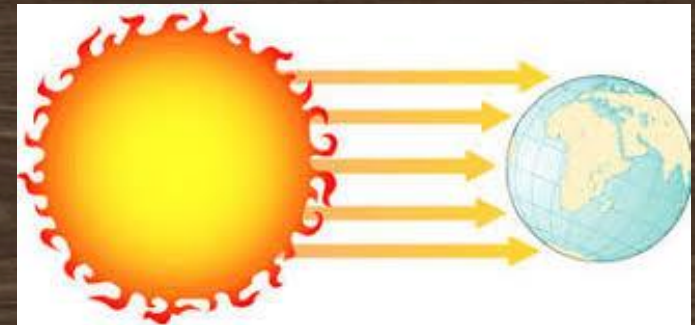
Odgovor, zakaj je tako:

Svetloba od Sonca ne segreva zraka, saj je prozoren.

Sonce segreva Zemljo.

Segreta Zemlja pa oddaja toploto okoliškemu zraku.

Torej je segreta Zemlja kot pečka, ki greje okoliški zrak.

KAKO SE SEGREVAJO POVRŠINSKE VODE IN MORJA?

Ker je večina našega planeta prekrita z vodo, svetloba od Sonca pada tudi na vodne površine. Ker je vodna površina gladka, se veliko svetlobe od vode odbije, zato se voda segreva počasneje kot kopno.

ZANIMAJO ME TVOJE IZKUŠNJE.

Razmisli:

Kje v globoki vodi je voda toplejša? Na dnu ali v gladini?

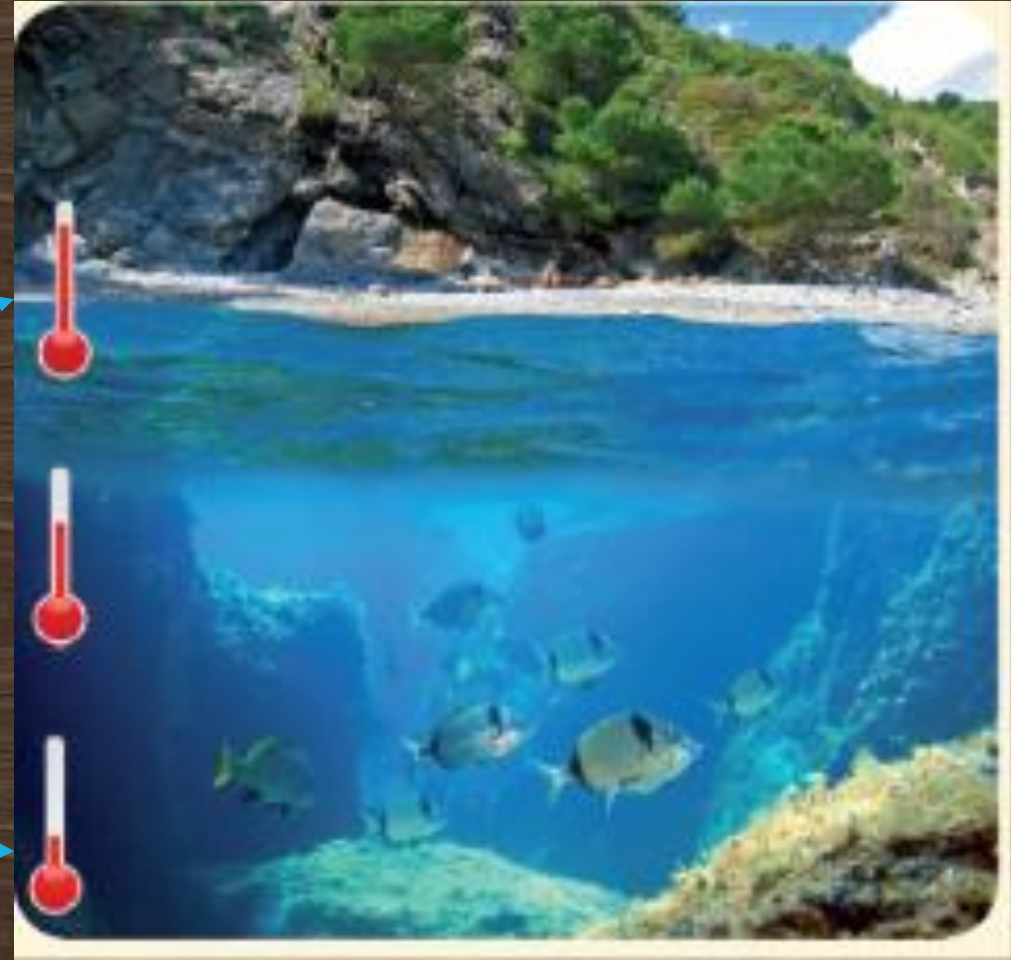

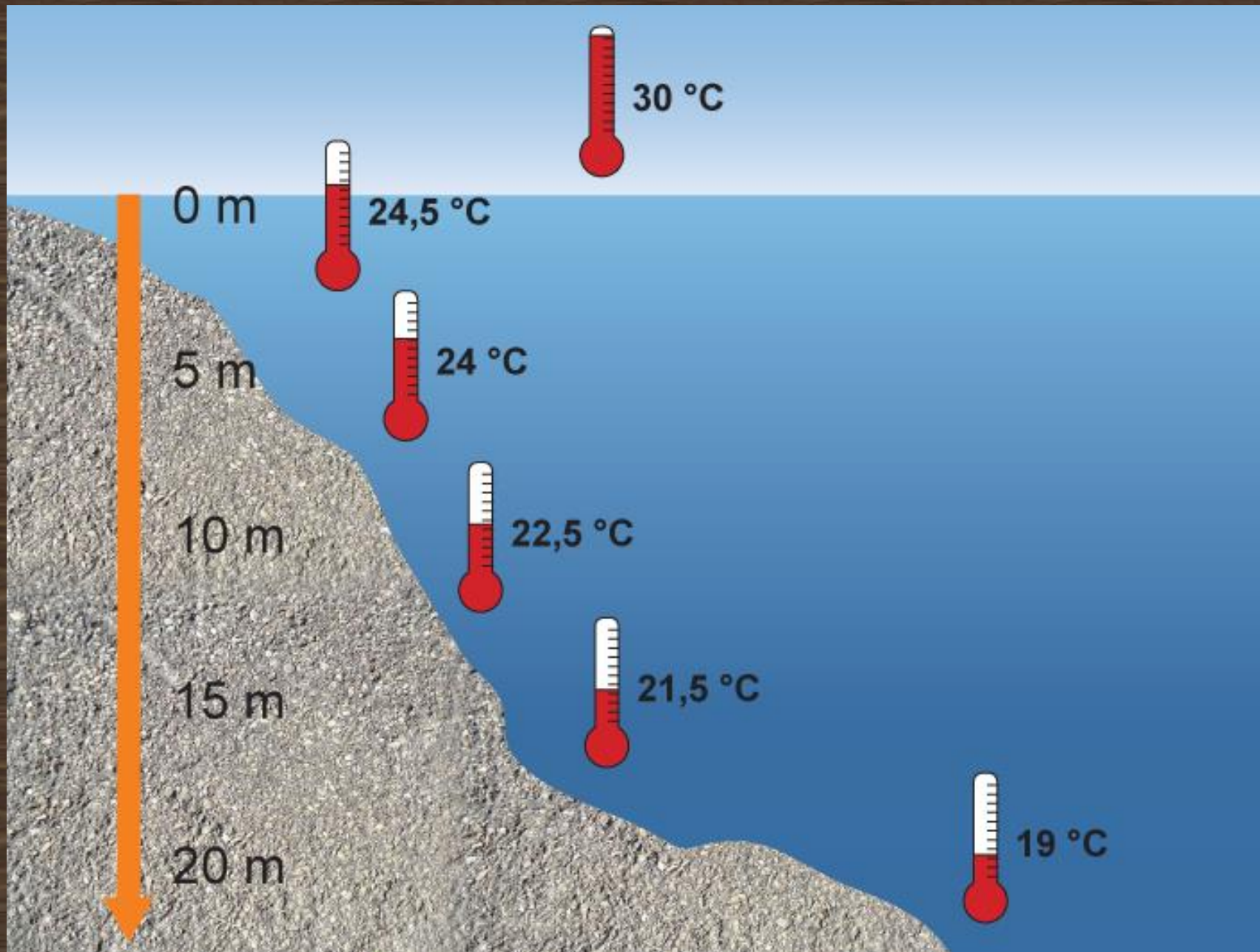
Razlaga:

Sončna svetloba potuje skozi zrak in doseže vodno površino.

Del svetlobe se odbije, del pa prodre v vodo in se vpije. Ker se največ svetlobe vpije v zgornji plasti vode, se tu voda najbolj segreje.

Vode se segrevajo od gladine navzdol, zato je na dnu voda najhladnejša.

OGLEJ SI PRIMER
NA SLIKI.